

سه‌گی کونه‌ماسیه و پاسی جرتاوا ئەکات

فینوس فایه‌ق

هۆله‌ندا

سیاسهت خوئی له خویدا گه‌مه‌یه ، به‌لام گه‌مه‌یه به چاره‌نووس ، چاره‌نووسه سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی و ئابووری و سه‌ربازی و زانسته‌کانی سه‌رتاپای میلیهت ، چونکه سیاسهت تیکه‌لی هه‌موو بواره‌کان ده‌بیته ، ته‌نانهت داها‌تی خیزان و داها‌تی نه‌ته‌وه‌یی و گرانبوون و هه‌رزان بوونی که‌ل و په‌ل له بازاردا ... ئیدی ئه‌م‌پرو ئه‌وه‌ی سیاسهت ئەکات به‌شداری ئەکات له بریاری سیاسیدا ، به‌تایبهت ئه‌و کاته‌ی سیسته‌مه‌که ده‌گۆردری بو سیسته‌میک‌ی دیمه‌کراتی و ده‌رگا‌کان و‌ال‌تر ده‌بن بو راده‌برین و به‌دوایدا لیپرسراویه سیاسیه‌کان گه‌وره‌تر ده‌بن .. ئه‌و کاته‌ من سیاسه‌تمه‌دارم سیاسهت ده‌که‌م ، حیزبیکم هه‌یه ، بۆم هه‌یه خۆم بو و ده‌سته‌هینانی کورسی ناو په‌رله‌مان بیالیوم ، کۆمه‌لی که‌سم به‌دواوه‌یه که به‌رامبه‌ریان لیپرسراوم ، کۆمه‌لی که‌س ده‌نگم بو ده‌ده‌ن له‌به‌رده‌میاندا لیپرسراویه‌تی‌کی میژوویی هه‌لده‌گرم ، کۆمه‌لی حیزب هه‌ن مونا‌فه‌سه‌یان ده‌که‌م ، حیزب هه‌ن هاوپه‌یمانان له‌گه‌لدا ده‌که‌م ..

له سایه‌ی سیسته‌مه دیکتاتۆره‌کاندا مه‌سه‌له‌که هه‌رچه‌نده گرن‌گتر و خه‌ته‌رناک‌تره به‌لام کۆترین ویه‌ک‌گرتووترین و ئه‌رکه‌کانمان به‌کۆمه‌ل به‌جیده‌هینین ، هه‌موو ئه‌رکه‌کان له رزگاربووندا چر ده‌بنه‌وه ، ئه‌و کاته نازانیت کام حیزبه‌کیه ، ئه‌وه‌ی گرن‌گه رزگار بین ، به‌لام ئه‌و کاته‌ی رزگارمان ده‌بیته گه‌مه سیاسیه‌که گه‌رمتر ده‌بیته و پیش‌برکیکه ده‌ست پیده‌کات و ته‌نانهت پاشقول و ملشکان ، و یه‌ک‌گرتن و تکه‌تول و پیلان گیران ... و هتد... ئه‌و کاته هیژ دینه‌ کایه‌وه که له ساله‌کانی خه‌باتی ژیرزه‌مینیدا ناویان نه‌بوو ، له شوینی تر ئاویان ده‌خواردوه و له سیبه‌ری و‌لاتانی تردا دانیشتبوون چاوه‌ریبوون کۆده‌تاکه بکریته و ئه‌مان بین دواتر به‌ره‌که‌ی برننه‌وه .

عه‌ره‌ب واته‌نی "السیاسه فن‌الممکنات" و‌اتا سیاسهت هونه‌ری مومکینه‌کانه ، ئه‌وه‌تا ئه‌وپه‌ری چه‌پ و ئه‌وپه‌ری راست به‌رژه‌وه‌ندی سیاسیش کویان نه‌کاته‌وه به‌رژه‌وه‌ندی ئابووری له ده‌وله‌تی داها‌توودا کویان ده‌کاته‌وه ، هه‌رنه‌بی چاره‌نووسی نه‌ته‌وه‌یی یه‌کیانده‌خات و یه‌ک‌ده‌گرن و هاوپه‌یمانیه‌ک پیک‌ده‌هینن ، هه‌ندی جاریش به‌مه‌رجی ملشکاندن هیژیک‌ی تر و وه‌دییه‌نانی خه‌ونه سیاسیه‌کانی خوینان ، یان حیزبیک له‌سایه‌ی حیزبیک‌ی گه‌وره‌و بالاده‌ستدا جیگه‌ی خوئی ده‌کاته‌وه و له‌به‌رامبه‌ردا له جیاتی ئه‌وه‌ی خیر و بی‌ری بو ئه‌و حیزبه‌بیته که هیژی لیوه‌رده‌گریته ، خیر و بی‌ری خوئی ده‌کاته دیاری به حیزبیک‌ی تر ، له‌و میانه‌یه‌دا مه‌رامیک‌ی تری ژیر به‌ره‌ ده‌هینیه‌تی دی ..

هه‌روه‌ک براده‌ریک بوی گیرامه‌وه گوايا دوو دیی "جرتاوا" و "کونه‌ماسی" که دراوسیی یه‌ک‌تری ده‌بن ، دیی کونه‌ماسی سه‌گیکی ده‌بیته به‌خوئی ده‌که‌ن و نان و خواردن و خواردنه‌وه‌ی ئه‌ده‌نی و خه‌په‌ره‌ی ده‌که‌ن ، که‌چی به‌شه‌و ده‌چیت پاسه‌وانی دیی جرتاوا ده‌کات .. ئه‌وه‌ی ئه‌و چیروکه‌ی ئه‌و براده‌ره‌ی وه‌بیر هیئامه‌وه هاوپه‌یمانیه‌که‌ی

یه کگرتووی ئیسلامی بوو له سهر لیستی هاوپهیمانی که دهبوو بو به هیژکردنی لیستی هاوپهیمانی هه مو دهنگهکانی خویان بدن به و لیسته که چی له بهرامبهردا چون دهنگی خویان به خشیه کومه له ئیسلامی بو ئه وهی هیژی ئیسلامی سیاسی مهرامی ژیر به ره کهی بهینیه دی و هیژه ئیسلامیهکان شه شه کوردسی زیاتر له ئهجومه نی شاره وانیهکاندا به دهست بهین و شاره وانیهکان چوار ههزار سال بهرنه دواوه. ئه مه خوی له خویدا بیردوژی سیاست هونه ری مومکینهکانه بهرجهسته ئه کات ئه وهش ئه چیه وه بو ئه وهی ئایین ئه بیته هونه ری مومکینهکان ، دهنه ئه وان له یه کگرتن بوون بو یه کگرتوو و کومه لی ئیسلامی پیکه وه یه کیان نه گرت ، چونکه سوور ئه زانن ئه وه مه رامه کهی ژیر به ره که ناهینیه دی ، که یه کیکه له مه حالهکانی سیاست ده یکات به مومکین.

ئه وهی من سهرم لی ئه سوپمی ئه وهیه ئایا مروف که دروست بوو له پیشا ئاینی داهینا یان سیاست ، ئایا هیچ مانایهک هیه بو تیکه لبوونیان ؟ ئایا له بیردوزه ئایینیهکاندا سیاست به مه بهستی وه دیهینانی پرنسیپه ئایینیهکانه ، یان ئایین خوی له خویدا پرنسیپه سایاسیهکان بهرجهسته ده کات؟

من باوه ریم وایه هیچی له وه هیژه ئایینیه سیاسیانه ناتوانن به چاره کی هیژه سیاسییه حیزبیهکان ئه مرو و هیچ کاتیک له میژوودا خزمه تی دوزی کورد بکه ن ، چونکه ئایینی ئیسلام تایبته نیه ته نها به میلله تی کورده وه ، ئاین تایبته به سهرتاپای هه موو ئه و گه لانه وه که له دونیادا باوه ری پیده هیین ، و دواتر له مزگه وتهکاندا خه باتی بو ده که ن ، ئیدی ئه وان هیچ کات ناتوانن هیچی له دروشمه نه ته وه ییهکان له بهرکه ن و بلینه وه ، چونکه پیمان ده کری له گه ل هه موو هیژه ئایینیهکانی سهرپووی زه مین بو مه بهستی خزمه ت کردنی پرنسیپه ئایینیهکان یه کبگرن بی له بهر چاو گرتنی نه ته وه ، به لام هیچ کات بو ئاوات و ئامانجه نه ته وه ییهکان ناتوانن له گه ل هیچ حیزبیکه سیاسییدا ریکه ون ئه گه ر بو نه ته وهی کوردیش بیته ، چونکه ئه وان ئاینه که یان خستوته پیش میلله ته که وه ، ئه گه ر مه رامیکه ئایینی له پشته وه نه بیته و دواتر سیاست بو ئایین ده که ن ، نه ک بو نه ته وه ، بو یه پیویسته بلین هیچ کات دوزی میلله تی کورد دوزیکه ئایینی نه بووه ، به لکه دوزیکه سیاسی و نه ته وه یی که ته نها حیزبه سیاسییه کوردیهکان ئه توانن وه لامی شیایوی بده نه وه ..